

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, l. 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 220.

V Ljubljani, v torek 27. septembra 1892.

Letnik XX.

Kedo kali?

V vseh časih in od vseh strani so se že zaletavali v katoliško cerkev. Zakaj, je odgovoriti lahko. Zato namreč, ker je katoličanstvo jedino pravi, nezmotljivi varuh umskega in hotenjskega življenja; umu resnico neskaljeno in vseobsežno, volji dobro nadnatorne nebeške vrednosti — daje in ohranja katoliška vera. Kedor je tedaj na tem polju resnice ali kreposti zašel na krive steze, je s tem hkrati zadel že tudi ob kak nauk katoliški.

Čudno pa je to, da nasprotniki sami sebe razdirajo, ker popolnoma nasprotne si posledice izvajajo iz istih trditev. Da si ogledamo primer, z večine nasprotnikov cerkveno-pravnemu stališču cerkve. Zvrča se na duhovnike, češ, želé si gospodstva in to jim je jedini smoter. Iz tega pa izvajajo nekateri, da v obče nobena vera nima pravice do obstanka; ti zagovarjajo — brezverstvo, drugi zopet, da država nikakor ne sme jedni verski družbi dovoliti več pravice nego drugi, nego more vse nadzirajoč ohraniti jih v pravih mejah; ti rabijo to kot dokaz za liberalizem. Drugi zopet povdarjajo neko izrecno narodnostno načelo in za njem stoječ streljajo na „gospodstva željne“, „narodno indiferentne“ — duhovnike. Seveda ne na vse, ker še nikoli ni bilo v obče nasprotovanja — večjega ali manjšega — katoliškim načelom, da bi se ondi ne bila izgubila tudi kaka črna suknja. In ti so izvzeti. Take može je hvalila „N. Fr. Presse“ in hvali jih tudi po svoje organ za izmišljevanje škofovih okrožnic in glasilo za podlo zabavljanje nj. prevzvišenosti s Kongresnega trga.

In drugi zadirajoč se ob katoliško duhovstvo, priporočajo vsled tega kot jedino zdravilo — protestantstvo, kak glup mysticism, ali celo — pravoslavlje. To poslednje priporočilo je za nas jako velike važnosti, zakaj nekateri listi naši se igrajo z nekim gotovim namenom, prav s tistimi besedami, s katerimi se pravoslavlje brani katoliški resnici. „Latinizacija“, „cerkven red“, „oblast cerkvenih dojanstvenikov“ itd. straši tudi po naših „katoliških“ listih: „Slov. Svet“ in „Narod“. Zato je pa dobro, da pokažemo izvor, temelj in cilj teh zanimivih besedij in sicer zato, da 1. vsakemu kedor ima oči, dokažemo, da je vera res v nevarnosti, in 2. da tistim duhovnikom in vernim lajikom, ki se družijo z nasprotniki, damo priliko ogledati si, kam konečno vede nesoglasje s škofi.

Zato navajamo doslovno iz ruskega „Denj“-a (23. sept.) članek, ki razpravlja o staro-katoliškem shodu v Curihi. Glasi se tako-le:

„Z rastočim zanimanjem zasleduje rusko občinstvo tako imenovano staro-katoliško gibanje, ki se širi leto za leto. Poslednji kongres starokatolikov v Curihi je imel vsekako velik uspeh. Od vseh koncev sveta, iz raznih evropskih in ameriških pokrajin prišli so odposlanci vseh mogočih narodnostij, predstavljajoči ne samo starokatolicizem, a tudi druga veroizpovedanja, simpatizujoča temu gibanju, katero teži za tem, da vzame rimskemu katolicizmu njegov izključni značaj, ki ostro loči latinstvo od ostalih kristijanskih veroizpovedanj. Če tudi so v dogmah in po obredu rimski katoliki bližje nam, kakor nekatere skrajne protestantske ločine, vendar predstavlja glede cerkvene uredbe rimski

katolicizem nekaj popolno izključnega v kristijanskem svetu. Rimski cerkev ni mati in tolažnica; to je strogo organizovana, čisto bojovita politična organizacija, ki ima namen, ne prosvetiti ampak potlačiti um in zavest človeško, ki stavi višje nego vse drugo neko oblast, za katero ne veljajo nobeni zakoni, ki jej iz tega ali onega vzroka ne ugajajo. Sedaj je na čelu te cerkve sicer razsvetljena, človekoljubna oseba, napolnjena dobrih namer; ali posamična oseba ni načelo; načela rimskega katolicizma so taka, da jim ne more biti mesta v nobeni državi, katera zmatra za svojo nalogo blaginjo naroda, in ne zadeve katoliške duhovščine. Vse zlo katolicizma pa tiči v njegovi kastovi hijerarhični vredbi, to dokazuje primer starokatolicizma, ki ni premenil dogme, ali se je odrekel pokorščini oblasti rimskih jezuitov. Pokojni Katkov je pretresujoč tako imenovano poljsko vprašanje rekel nekoč: „Katolicizem treba le razpoljačiti, pa dobimo nekaj, kar je nam jako sorodno.“ Če postavimo na mesto besede „razpoljačiti“ besedo „razlatiniti“, pa moramo priznati, da je Katkov imel prav. Tako so se Čehi in Hrvatje manj nego drugi Slovani udali latinizujočemu vplivu Rima, in zato so po duhu ostali bližje pravoslavlju. Poslednjega lucernskega kongresa se je vdeležila tudi Rusija in moralno mnogo vplivala. Razen našim čitateljem znanega predloga generala Kirjejeva je ta tudi predlagal, da se bodoči shod snide na Dunaju. Brzojavnih častitek je dobil kongres od mnogih znamenitih ruskih duhovnih in posvetnih oseb, tako od rektorja moskovske duhovske akademije arhimandrita Antonija, od nadzornika kazanske duhovne akademije Bjeljajeva, od predsednika peterburškega slovanskega dobrodelnega društva Ignatjeva in drugih. Izmed govorov na kongresu, je napravilo največji vtis poročilo monakovskega profesorja Fridricha, ki je rekel: „Starokatolicizem je protest proti novim dogmam Vatikana, proti papeževi nezmotljivosti, hkratu pa izraža teženje k združenju kristijanov na temelju starokristijanskih načelih.“

Vprašamo: Ali ima ta člankar kaj smisla o katoliški cerkvi, o katoliške vere načelih, o njeni zgodovini? Ali ima kak pojem, kaj je dogma, kaj je vera, kaj je država, kaj je cerkveni ustroj? In sedaj trdimo po vsej pravici: Ali ni to skrajni ubožni list za pamet človeško, ali ni to znak največjega brezumja ali pa največje hudobnosti, če gre katoličan, ki se lahko nauči na materinih cerkvenih prsih vse resnice, učiti se mej take in se z orožjem, ki je v kovačnici nevednosti in neumnosti se kovalo, bojuje proti katoličanstvu. — In takih imamo; že precej so jih splasili po Slovenskem in drugod in še jih plaše. Ti so največji sovražniki slovanstvu. Kedor slovanstvu ne privoščí vse življenjetvorne sile krščanstva, kakor jedino se nahaja v katoliški cerkvi, ta mu ne privoščí tiste svete naloge, katero mu je Bog dal. To pravo krščanstvo naj spoznavajo od nas naši ljubljani, krivoverski sobratje; zato se organizujmo in bodimo katoliški, da se bodo mogli učiti, od nas spoznavati cerkev katoliško, spoštovati jo in jo ljubiti. Bodimo katoliški in jedino na tem temelju bodimo Slovenci bodimo Slovani!

Liga + 3.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. septembra.

Notranje dežele.

Češkonemška sprava. Vlada bi na vsak način rada spravila zopet v tir češkonemško spravo. Ker z razdelitvijo okrajev ne gre, se je po vladnih listih sprožila misel, da bi se sedaj naprej rešil zakon o šolah za narodne manjšine. Ta zakon bi bil nom v korist. Veleposestniki so se pri posvetovanju odposlancev vseh čeških strank izrekli v tem smislu. Mladočehi so pa seveda vsemu, kar je v zvezi z dunajskimi punktacijami, torej tudi proti temu zakonu. Po njih zahtevah se mora najprej izvesti češko državno pravo, vse drugo naj počaka. Če poprej Nemci zatró vse češke manjšine v nemških krajih, to dr. Gregru ni dosti mari. Staročehi pa ne vedó, kaj bi rekli o tej stvari. Njih listi si ne upajo prav izreči ni na jedno ni na drugo stran.

Galicija. Predčeraš so se posvetovali poljski poslanci vseh strank o konvertovanju zemljiško-odveznega dolga. Za konvertiranje se je izrekel tudi bivši finančni minister Dunajevski, proti konvertiranju pa bivši deželni minister za Galicijo, Ziemiakowski. Kakor je to posvetovanje pokazalo, bode se v deželnem zboru z veliko večino vsprejelo konvertiranje. Le malo poljskih poslancev bode z Rusini glasovalo proti konvertiranju omenjenega dolga. Gotovo je torej, da se ta stvar izvrši, in Poljaki pričakujejo od tega veliko korist za svojo deželo. Pri vsaki finančni operaciji jih je pa nekaj, ki jej ugovarjajo iz nezaupanja, tako tudi tukaj. Ko bi te poslušali, bi se nobena taka stvar ne izvršila.

Vnanje države.

Francija. Dignski škof je v škofiškem listu odsvetoval naročati in čitati „Autorité“ in „Libre Parole“. Ta dva lista sta bila prejšnje čase dobro katoliška, sedaj pa dan na dan napadata duhovščino, škofo in celo papeža, odkar se je izrekel za republiko. V napadanju cerkve sedaj ta dva lista, dasi hočeta veljati za konservativna, prekašata najhujše protozidarske liste. Nekaj časa je duhovščina to ruvanje teh dveh monarhističnih časnikov mirno gledala, ali naposled je pa bila prisiljena, nekaj storiti. Nesramnost njihina je tem večja, ker imata največ naročnikov v dobrih katoliških krogih. Tudi se jako motita, če mislita, da z napadi na duhovščino koristita kraljevski stvari, kajti liberalca ne bodeta na svojo stran nobenega pridobila.

Rusija. Po ruskih časopisih se je jako proslavljalo finančno gospodarstvo bivšega ministra Višnjegradskega. Sedaj se pa kaže, da tudi ni bilo vse tako v redu. Znal je jedino v inozemstvu dobiti vselej denar na posodo pod precej ugodnimi pogoji. „Moskovskija Vjedomosti“ sedaj že priznavajo, da je novi minister našel finančno stanje v mnogo slabših razmerah, nego ga je bil prednik njegov. Troški so se jako povišali, nikakor pa ne dohodki. Da napravi red v državnem gospodarstvu, bode moral Witte povišati davke, poleg tega pa pospeševati razvoj bogatih produkcijskih sil dežele. Prvo bode pač storil, kajti davke radi povišujejo vsi finančni ministri. V koliko bode pa povzdignil produkcijo, to se bode pač še le pokazalo. Sedaj Rusi pač še ne smejo staviti prevelic nad v svojega finančnega ministra.

Rusija in Nemčija. Glasilo kneza kneza Meščerskega, „Graždanin“, kateri ima zveze pri dvoru, sedaj graja ruske liste, da preveč simpatizujejo z Francijo. Pri takih razmerah se od nemških listov ne more pričakovati, da bi prijazno o Rusiji pisali. Sicer pa pisava ruskih in nemških listov ni tolikega pomena. Nemci vedo, da Rusija želi miru, Rusi pa poznajo miroljubnost Nemčije in to je glavna stvar. Dostojno pa nikakor ni, kakor se nekateri ruski listi laskajo Franciji. Zadnji čas se kaže, da v Peterburgu se zopet bolj približujejo Nemčiji. To tudi jasno kaže ta izjava „Graždaninov“.

Rusi so bili le tako dolgo naklonjeni Franciji, dokler je to bilo potrebno zaradi njih finančne politike. Da bi pa kadaj podpirali Francoze proti Nemcem, na to pa nikdar resno mislili niso. Sedaj pa, ko je v Franciji šovinizem že tako narasel, da bi utegnil postati nevaren evropskemu miru; pa ruski vladni listi drug za drugim dajo razumeti, da Rusom ni nič mari, kaj imajo Nemci in Francozi med seboj.

Grško in Bolgarija. Razpor zaradi grških šol v Južni Bolgariji še sedaj ni poravnán. Bolgarska vlada je te šole odpravila. Grška se je pa sedaj obrnila do velevlasti z noto, v kateri dokazuje, da se je s tem rušil berlinski dogovor in pa organizacijski statut vzhodnorumelijski. Velevlasti naj torej Bolgarijo prisili, da zopet odpre grške šole. Sklicevanje na vzhodnorumelijski statut je pač že smešno, kajti ta statut faktično že sedem let ne velja. Sedaj je le jedna Bolgarija. Samo na Grškem se še drže nekdanje Vzhodne Rumelije. Ta razpor pa je večjega pomena, ker ne gre le za nekaj šol, temveč za to, da se svetu dokaže, kako številni je grški element v Južni Bolgariji. V zvezi je torej z grškimi težnjami po tej pokrajini. Grki so pa v nekdanji Vzhodni Rumeliji v resnici razstreseni le kot trdjavci po mestih kot pri nas Nemci. O kakem skupnem grškem prebivalstvu pa ni govora. Število teh Grkov pa vedno bolj pojema, odkar se bolgarstvo povzdiguje. Prejšnje čase so se mnogi Bolgari izdajali za Grke, ali to je sedaj vedno redkeje.

Izvirni dopisi.

Z dežele, 20. septembra. (O I. slov. katoliškem shodu.) Sjajen uspeh I. slov. katoliškem shodu je spravil vse naše naprednjake kar iz tira. Ni čuda! Prerokovali so nam, da brez njih pošteno propademo. Ko so pa morali doživeti ravno nasprotno, hoteli so nas vsaj prezreti. Pričeli so nas iz tega namena opazovati iz nekega v resnici prečudnega „mraka“, ki jim je kazal zgolj ženstvo, a moštvo pa prikrival.

Najbrže se ta blagodejni vpliv in oni vzvišeni zasmeh javlja pri neke vrste ljudeh vselej takrat, kadar se ne čutijo obdanih od naprednjersvetljanih glav! Za vse to se udeleženci niti zmenili nismo. Videli smo z lastnimi očmi tudi v stolnici vedno oboji spol častno zastopan in cerkev vedno natlačeno polno. Tudi to nas ni vznemirilo, da bi bili v odsekih prevladovali duhovniki, izvzemši morda (le) posvetovanja o kmetijstvu. Kako da je to mogoče, ko je bilo vse duhovščine nekaj nad 400 in vseh udeležencev pa skoro 2000, to nam more pojasniti le napredna temeljita modrost, ki ima pa že pred samo to poslednjo številko vendar tolik strah, da je menda do sedaj še omeniti ni upala, češ, utegnili bi se opeči, ali pa z resnico preveč priti navskriž? In to ni posebno prijetno; dasiravno o tej zadevi gospodje niso vselej tako tankovestni, kakor hočejo biti pred svetom.

Ce hočemo namreč verovati „Naroda“ podlistkarju, moramo celó pripoznati, da je nekaternikom, ki imajo pri omenjenem listu glavno besedo, laž kar naravnost potrebna. Ako bi pa še kdo dvomil o tem, prepriča naj se na resničnem slučaju gledé na družbo sv. Cirila in Metoda.

Dobro ste jo pogodili, da ste poslali med svet poleg dovolj jasne resolucije še kratko a temeljito pojasnilo in po vrhu še cel govor g. dr. Šušteršiča, da se je vsak pravicoljub lahko prepričal, v koliko se je obravnavala ta nam prekorigstna družba. Sprevideti je moral vsakdo, da je pač vse prizadevanje merilo jedino le na trdno podkrepljenje in na odstranjenje vseh nedostátnostij. In če je to neustraheno storil pripravljalni odbor, je to le znak njegove nepristranosti in resnicoljubnosti.

Zatorej smemo reči brez skrbi, da si z obrambo družbe časti nikdo ni pridobil, najmanje pa jo je še kdo zgubil z napadanjem. Ker nam nasprotniki povsodi podtikajo le slabe namene, ne sramujemo se jim povedati misli, ki se nam pri tem dogodku nehoté vsiljuje v glavo.

Nasprotna nam stranka je napovedovala, kakó da se bomo s shodom osmešili. Ker je spoznala ravno nasprotno, treba je bilo črniti, kar in kolikor se je dalo. Le-ta stranka je tudi dobro vedela, ako še celó ni bilo tako napeljavno, da se bode v šolskem odseku še najlaglje kaj dobilo, kar bode njej prav gotovo ugajalo. Poslala je tedaj tje svojega poročevalca, da jej poda sporočilo po njeni volji in — potrebi. Najeti poročevalec jej je vstregel. Strankarsko poročilo je urno romalo med svet. Namen je bil dosežen. Ljudstvo vznemirjeno.

Do cela radovedni smo, kako „indiferentnega“ bi se bil poročevalec pokazal in kako soglasje bi

potem prinesla postrežljiva „Nova Soča“, ko bi bilo treba poročati kaki drugi stranki! Skoro gotovo bi se bilo grozno kričanje in strašno „tuljenje“ izpremenilo v kako živahno debato, ker takega divjega prizora, kakor ž njim strašijo na živčevju boleha glasila lahkoverni svet, v resnici ni bilo. Po vsem tem sodeč je moral trezen opazovalec strmeti, ko je čul, da taka zlobna zvijača polagoma dobiva nekoliko privržencev. In pa kakšnih! Odkrito izpovemo, da na vse brzojave, namenjene v-diteljem, braniteljem in boriteljem v imenu občin prav nič ne damo. Istotako velja tudi o brzojavah v imenu bralnih in drugih društev ter družeb, ker vemo, kako se taki kujejo in podpiši lové.

Pa tukaj se je pričelo nekaj „jasniti“. Ozirati se moramo po tem takem jedino le na podpisane telegrame. Ti pa nekaj izdadó! Sami narodnjaki „stare korenine“ so. Le oglejte si jih. Strmeti moramo, ko vidimo malce število mož, katerim smo dosedaj pripisovali več razsodnosti in premišljenosti, in vprašati se, kako da pridejo v dotiko s tako čudno družčino, katera med narodom niti korenin nima, pač pa se je še drži deloma šolski, deloma tudi še nemčurski in morda še kak drugi prah. In glejte, to je „cela Slovenija“. To tisti stari, v narodni borbi osiveli možje! In ako ti ne, pokažite nam drugih, če jih imate! Ne, ne, kakor je malo grmov, pod katerimi tiči zajec, tako je tudi v vaših glasilih malo zanesljive resnice. In to tudi vedó vsi oni gospodje, katerim naj bi vaše poslavljanje veljalo. Ker jim tedaj mi od naše strani nismo delali najmanjše krivice niti v duhovskem, niti posvetnem njihovem narodnem delovanju, zatorej bi Vam svetovali, da jim „obrišete prah“ z njih sukenj in jim „odvezete jermena“ pri črevljih najpreje Vi, ker ste je prav Vi že tako daleč pritirali s svojim vednim zbadanjem duhovščine, da se že tu in tam sliši od lajkov: „Duhovnikom je ‚Narodova‘ pohvala graja.“ Morajo že vedeti zakaj. Mi bi rekli, da radi tega, ker je Vam na njih neomadeževani duhovniški časti toliko ležeče, ko na lanskem snegu. Pač pa bi radi so poslužili te kot varnega zaščita pred svetom, da bi potem za njim toliko laglje dosegali svoje strankarske namere. A se ne da in se ne da. Skoro ravno taka je tudi s proslavo „v borbi za narod osivelega prvoboritelja, preč. g. L. Svetca“.

Naj bi bil slavljenec ostal z duhovščino ter „klerikalci“, menite, da bi ga bili videli? Še zmenili bi se ne bili za njega; vsaj se dobro poznamo! Toda dovolj! Povedali smo le svoje mnenje.

„Ora et labora“, s katerim smo se poslovlili ob razhodu, naj bode naša tolažba v boju in upanju na gotovo zmago!

Deželni zbor kranjski.

(Četrta seja, dné 23. septembra.)

(Konec.)

Poslanec Svetec graja nemško deško šolo v Ljubljani, ki ni vravnana po zakonu in zdravi pedagogiki. V šoli sta dve tretjini slovenskih otrok, ki izprva niti ne umejo nemškega pouka. Katehetje so prisiljeni, slovenski poučevati. Otroke lové tudi iz okolice za to šolo. Vsak pameten pedagog mora priznati, da ne more imeti dobrega uspeha taka šola, v kateri učenci ne razumejo učitelja. In dasi se na tej šoli gleda skozi prste, vendar so uspehi jako slabi, kakor kaže letno poročilo. Tudi na tej šoli naj bi vodstvo postopalo, kakor na „šulferajnski“, kjer ne vsprejmo učenca, če ne zná nemški.

Deželni predsednik baron Winkler odgovarja, da stariši sami tiščé otroke svoje v nemške šole, o agitaciji mu ni znano. Nadzornik se je izrazil, da sta nemški mestni ljudski šoli dobri. Stariši pa imajo pravico, pošiljati otroke v šolo, kamor jim drago.

Poslanec dr. Schaffer zagovarja nemški šoli, češ, da vodstvi ne agitujeta, ker roditelji sami pošiljajo otroke v te šole. Poslanec Svetec je moral dobiti svoje informacije po „Klatsch“-u. (Ugovarjanje narodnih poslancev.)

Dr. Tavčar kliče: Ali sme dr. Schaffer tako govoriti?

Dr. Schaffer ugovarja, da bi ga kdo poučeval.

Dr. Tavčar zakliče: Pa ga potrebujete.

Dr. Schaffer odvrne: „Das ist eine Unverschämtheit!“ (To je nesramnost.)

Velika nevolja med narodnimi poslanci. Čujejo se klici: K redu!

Koncem svojega govora omenja dr. Schaffer, da so neugodni prostori krivi, ker niso uspehi na deški nemški šoli najboljši.

Deželni glavar izreče dr. Schafferju zaradi neparlamentarnega izraza „Unverschämtheit“ grajo.

Poslanec Svetec odgovarja deželnemu predsedniku ter vzdržuje svoje trditve o deški nemški šoli.

Dr. Tavčar pravi, da dr. Schaffer sedaj hvali ono nemško šolo in ob enem mestno občino ljubljansko, o kateri se je v „Wochenblatt“-u izjavljaj, da jej ne zaupa. Res so slabi šolski prostori, a tudi za slovenski otroški vrtec ni mogoče dobiti prostorov. V kakšnih prostorih pa je nižja gimnazija? Naravno pravo pa zahteva, da se ne sprejemajo v šole otroci, ki ne umejo učnega jezika.

Deželni predsednik baron Winkler pritrdi, da so prostori deške ljudske nemške šole nepriemerni, kakor so nižje gimnazije. Učna uprava pa je pripravljena, zidati novo šolsko poslopje, če jej mesto dá stavbišče.

Poslanec Grasselli vpraša, kje je dr. Schaffer zajemal svoje informacije? Mestna občina je v zadregi za prostore, tudi za slovenske zavode jih nima. V zasebnih hišah se težko dobé prostori. Tudi realka je bila nekdanj pod dvojno streho. Da na deški nemški šoli niso ugodni uspehi, temu niso krivi prostori, marveč pedagogičski nezmisel, da se jemljó v šolo otroci, ki ne umejo nemški, in se mora govoriti tudi slovenski. Ko bi se govorilo le nemški, bili bi uspehi še slabši.

Poslanec dr. Schaffer nato iz spoštovanja do deželnega zastopa prekličé neparlamentarni izraz „Unverschämtheit“.

Poročevalec Klun omenja, da je nemška deški šola boljša, ker ne lovi otrok. Tudi „schulvereinska“ vsprejema le take otroke, ki umejo nemški. Na nemški deški šoli pa so sprejeli toliko otrok, da so mislili razrede deliti v nemške in slovenske oddelke. To bi bil uzor nemške šole! Govornik se nikakor ne strinja z načelom dveh predgovornikov, da bi stariši ne smeli tudi odločevati o pouku svojih otrok, ampak le država. Tako načelo je pagansko. Stariši pa bi se morali zavedati svojih narodnih dolžnostij. Prostor za gimnazijo bi se našel, ko bi učna uprava imela resno voljo. Tam, kjer je vojaška oskrbovalnica, je dovolj prostora za državna poslopja, le resne volje je treba.

Z ozirom na vse to finančni odsek predlaga: Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Proračun normalno-šolskega zaklada za leto 1893 s potrebščino 331.659 gld. z zakladd 22.254 „ in s primanjkljajem 309.405 gld. ali okroglo 309.400 gld. se potrjuje.

2. V pokritje tega primanjkljaja se bode leta 1893 pobirala 10%, prikladda na celo predpisano svoto vseh direktnih davkov, torej zlasti od rednega davka z vsemi državnimi prikladami vred pri zemljiškem davku, pri hišni najemarini in hišno-razrednem davku, pri pridobninskem in dohodninskem davku po vsej deželi.

Nedostatek v znesku 152.700 gld., kateri se potem še pokaže, naj se pokrije iz deželnega zaklada.

3. Deželnemu odboru se naroča, da sklepu pod točko 2. pridobi Najvišje potrjenje.

4. V rubriki III. „Potrebščina“ dovoljuje se c. kr. deželnemu šolskemu svetu revirement po dogovoru z deželnim odborom.

5. Potrebščina normalno-šolskega zaklada za leto 1892, katere bi utegnile vsled veljavnih naredeb deželnega šolskega sveta dogovorno z deželnim odborom nastati, pa bi presegale proračun, so pokriti iz blagajničnih preostankov leta 1892. — Predlog obvelja brez ugovora.

Ob 4. uri popoldne se je nadaljevala seja.

Poslanec Suklje poroča o računskem sklepu deželnega zaklada. Potrebščina za leto 1891 je znašala 904.129 gld. 4½ kr., pokriva 839.173 gld. 38½ kr., torej je bilo primanjkljaja 64.955 gld. 66 kr. Ker pa se je leta 1891 izdalo za kamniško železnico 35.000 gld., za domobransko vojašnico 142.703 gld. 9 kr. se kaže prihranka 112.747 gld. 43 kr. Poročevalec stavi tudi resolucijo, naj bi se računski sklepi, ako se deželni zbor prej ne sklče, dogotovili in tisku izročili vsaj do konca aprila. — Obvelja.

Poslanec Zitnik poroča o prošnji županstva v Šmartinem pri Litiji za vračnavo ceste od Kamna do Šmartna. Ker preložitve ni neizogibno potrebna

in bi se ta del ceste čez Wagenšperg z manjšimi troški dal vravnati kot deželna cesta, predlaga:

„Prošnja se odstopi deželnemu odboru, da v smislu sklepa deželnega zbora z dne 18. novembra 1890 dotično delno črto pregleda ter vse potrebno ukrene glede vravnave.“ — Obvelja.

Marijanišču v Ljubljani (poročevalec Višnikar) se podpora za štirirazredno šolo zviša od 500 na 600 gld. Vodstvu trirazredne ljudske šole v Lichtenthurnovem sirotišču (poročevalec Žitnik) se za nakup šolskih učil dovoli 50 gld. podpore iz sirotinskega zaklada.

Poslanec Klun poroča o treh prošnjah učiteljskih vdov. Vdovi Magdaleni Vrančič se dovoli 50 gld. podpore, prošnja vdove Legat se odkloni, Heleni Čuk se miloščina letnih 100 gld. podaljša za tri leta.

Poslanec Višnikar poroča glede zastave deželne hiše št. 3 v Salendrovih ulicah za posojilo 100 000 gld., ter predlaga:

„Visoki deželni zbor naj sklene:

1. Deželni odbor se pooblašča, da za posojilo v znesku 100 000 gld., katero se je zaradi pokritja nedostotka pri gledališkem stavbinskem zakladu najelo pri mestni hranilnici v Ljubljani, zastavi hišo št. 3 v Salendrovih ulicah, katera je lastnina dežele Kranjske ter vpisana v zemljiški knjigi katastralne občine mesto Ljubljana pod vložno št. 260.

2. Deželnemu odboru se naroča, da temu sklepu izposluje Najvišje potrjenje.“

Poslanec Lenarčič poroča o prošnji gospodarskega odbora v Postojni glede podpore za napravo vodnjakov v trgu, in predlaga, naj se dovoli 500 gld.

Poslanec Pakiž toplo podpira ta predlog, da se ne bode reklo, da kmetijski poslanci niso za napredek trgov in mest. Izraža upanje, da bodo zastopniki trgov in mest jednako podpirali kmetijske občine.

Predlog obvelja. Deželni glavar zaključi sejo ob polu 6. uri.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. septembra.

(Udanostna izjava.) Odbor katoliške in Vincencijeve družbe za Kranjsko je v svoji seji 21. t. m. soglasno sklenil, odposlati deputacijo do našega prevzvišenega g. knezoškofa, da mu v imenu družbe izrazi sožalje povodom napadov v raznih listih na prevzvišeno osebo našega preljubljenega višjega pastirja, da mu izrazi, da se katoliška družba popolnoma oklepa načel Njih prevzvišenosti ter načel, izraženih na prvem slovenskem katoliškem shodu, in mu izreče popolno udanost in spoštovanje. V tem smislu se je predvčeraj deputacija pod vodstvom družbenega predsednika, milostlj. g. prošta dr. Antona Jarc-a, prevzvišenemu gospodu poklonila. Njih prevzvišenost so deputacijo milostno sprejeli ter, vidno ginjeni, izrekli, da jim je ta izraz sožalja in udanosti v tolažbo; kazali so pa na Jezusa Kristusa, na katerega se moramo v vseh bridkosti in v trpljenju ozirati, ker je on prvi pretrpel največje bridkosti in celo smrt na sv. križu, in sicer iz ljubezni do nas.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes V. sejo. Pri obravnavi o deželnem proračunu je bila daljša, deloma jako živahna debata, katere so se udeležili poslanci Hribar, Žitnik, dr. Tavčar, Klun, baron Schwegel, deželni predsedni baron Winkler in poročevalec Šuklje. Ob 3/2. uri je bila seja pretrgana do 1/4. ure.

(Iz Velike Ligojne) pri Vrhniki se nam piše: V nedeljo 25. t. m. imeli smo pri nas lepo slovesnost — blagoslovljenje novega križevega pota. Blagoslovil ga je č. g. o. Angelik iz Ljubljane ter nam v svojem govoru zanimivo pojasnoval postaje križevega pota v Jeruzalemu.

(Mejnarodna razstava.) Vsled naznanila c. in kr. konzulata v Nizzi, došlega tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici po visokem c. kr. trgovinskem ministerstvu, vrši se januarija, februarja in marca meseca 1893 v Monacu mejnarodna razstava za industrijo, trgovino, umetnijo, poljedelstvo in vrtnarstvo. Na razstavi zastopano bo tudi šolstvo.

(Razstava.) Vsled naznanila c. kr. glavnega konzulata v Petrogradu, došlega po c. kr. trgovinskem ministerstvu tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, napravi carska ruska svobodna ekonomska družba v začetku l. 1893 v Petrogradu mejnarodno razstavo strojev za čiščenje, zbiranje in sušenje se-

men, nadalje priprav in orodja, v namen, da se ruski kmet seznanji z najnovejšimi napredki in s popolnitvami na tem polju. Dan otvorjenja se še ni določil in se bode svojetasno naznanil vsakemu, ki se je oglašil za udeležbo pri razstavi. Oglasila je pošiljati pod naslovom: „Carska svobodna ekonomska družba v Petrogradu, na voglu Zsalkanskega prospekta št. 2.“

(Iz Maribora) se nam piše: Veleč. g. Ljudevit Hudovernik, ki se je kot stolni kapelan žrtvoval v prosep strogo cerkvene glasbe, je imenovan definitivno kapelnikom stolnice v Mariboru in g. Rudolf Wagner, konservatorist, organistom iste stolnice. Od zdaj bo pel cecilijanski zbor v stolnici vsak praznik in vsako nedeljo. Upati je, da je zasijala cecilijanstvu lepa bodočnost tudi v lavantinski vladikovini.

(„Vesna“) zvezdavo poprašuje, kedaj sta „Triglav“ in „Slovenija“ svoje ude ovirala pri izpolnjevanju verskih dolžnostij. Odgovor na to vprašanje dobi, če hoče poiskati v letošnji „Danici“ št. 24, kjer se bere: „Akademiško društvo „Triglav“ v Gradcu je pred nekimi dnevi vabilo na izlet in to s sodelovanjem akad. društva „Hrvatske“ na 6. in 7. dan junija v Šmarje pri Jelšah. Dne 6. junija je binkoštni ponedeljek, tedaj zapovedani praznik. Napovedano je pa tako le: Odhod iz Gradca ob 1/6. uri zjutraj. Tedaj o sv. maši poprej skoro ni govoriti. In dalje: Prihod v Št. Jurij ob južni železnici ob 10. uri predpoldnem. Po prihodu zajuterk. Ob 1/2.12. uri odhod iz Št. Jurija.“ Prav lepo?! Kje pa je sv. maša binkoštni ponedeljek, ki je zapovedan praznik? ... Tako piše „častitljivi stari“ msgr. Jeran. Ali se ne pravi ovirati verskih dolžnostij, ako se izleti tako napravljajo, da mora prelomiti cerkveno zapoved, kdor se hoče udeležiti.

(Nekaj za „Narod“.) Jako lepo in ginljivo piše na izrecno narodnostnem temelju stoječa „Marburger Zeitung“ v svoji 74. številki o misijonu pri sv. Jakobu: „Patres (jezuisti) so skrbeli za dušni blagor ubogih kmetov; ti pa so mprali za telesni blagor pobožnih mož skrbeti. Župnik Fišer je bil tako prijazen, da je svojim ovčicam naročil, naj prinesó jestvine, n. pr. meso, klobase, salo, jajca itd. Za vsak spovedni listek je bilo plačati 10 kr. Če je bilo 1000 ljudij pri spovedi, iznaša to 100 gld. Kakor se vidi, prav lepe dijete za Kristusove naslednike.“ Pa reci kdo, da niso liberalci povsod jednaki!

(Slovenski katekizem) z naslovom: „Krščanski nauk za prvence“, sestavi Smon Zupan, kateri je sedaj tudi od c. kr. naučnega ministerstva potrjen za rabo na ljudskih šolah, je pošel. Čč. gg. veroučitelji, kateri rabijo to knjižico, naj blagovolé potrpeti. V 14 dneh izide nov natis tega katekizma in bo dobili v „Katoliški Bukvarni“. Cena vezanemu eksemplaru bo 10 kr.

(Šolsko slovstvo.) Ravno kar je izletel med svet: „Slavček“. Zbirka šolskih pesmij. Uglasbil A. Nedved. Druga stopnja. — Tretji natis. Cena 20 kr. — Istotako so ravno kar izšle na svetlo: „Latinske vadbe za prvi gimnazijski razred.“ Sestavi Fr. Wiethaler, c. kr. gimnazijski ravnatelj. Drugi natis. Cena vezani knjigi 1 gld. 30 kr. Tiskala je oba izvoda tiskarna pl. Kleinmayr & Bambergova, v čegar knjigotržnici se oba dobivata. Ta druga izdava g. Wiethalerjevih „Latinskih vadb“ sme se po pravici imenovati popolnem predelana, kakor gospod pisatelj sam pravi v predgovoru.

(Duhovniške vesti iz celovške škofije.) Prečast. g. Fran Mihl, nunski spovednik in slovenski pridigar v Celovcu postal je župnik v Št. Lipšu. Čestitamo! — Prečast. g. H. Angerer, župnik pri sv. Valpurgi, postal je mestni župnik v Št. Lenartu v labudski dolini. — Prečast. g. Franc Šavbah, župnik na Domačalah bode oskrboval dekanijo Zgornji Rož. — Upokojeni župnik prečast. gosp. dr. M. Lutman gré za provizorja v Lipaljovcih v Kanalski dolini. — Premiščeni so čč. gg.: Drag. Hüttner, kapelan na sv. Višarjih, kot provizor v Črneče ob Sp. Dravogradu; Jos. Vintar, kapelan na sv. Višarjih, kot provizor v Vovbre pri Velikovecu; Jan. Varmut, kapelan na Mostiču, na isto mesto k sv. Urbanu; Teod. Štufka, provizor v Malem Št. Vidu, na isto mesto v Malem Cirknem. — Župnijo Lipo nad Vrbo bode začasno oskrboval prečast. g. župnik v Škočidolu Ant. Gabron. — Prečast. gosp. Janez Šavbah, župnik v Vovbrah, pride za nunskega spovednika in slovenskega pridigarja v Celovec. — Razpisana je župnija Lipa nad

Vrbo do 1. nov. t. l. — Umrl je dne 21. t. m. prečast. gosp. Fr. Bošner, župnik v Guštanju. Rajnki se je porodil dne 24. okt. 1826. l. v Šmartnu pri Sl. Gradcu, bil v mašnika posvečen dne 26. jul. 1852. l. N. v m. p.!

(Duhovne vaje za mašnike.) S Slatine pri Rogatcu se nam piše: V ponedeljek 26. t. m. začele so se tukaj duhovne vaje za mašnike lavantinske škofije. Došli so tu sem premilostni knez in škof mariborski, dr. Mihael Napotnik, in do 113 čč. gospodov duhovnikov iz raznih dekanij lavantinske vladikovine. Vaje vodi dobro znani govornik P. Jurij Freund, redemptorist z Dunaja. Iz Maribora došli so tudi še g. kanonik dr. Križanič, g. stolni župnik kanonik Bohinec potem pa semeniški ravnatelj gospod kanonik Hribovšek, prof. dr. Feuš, špiritual Hribnik, iz Celja pa g. opat Ogradi. Bržčas so vse dekanije obširne škofije zastopane, če ne po dotičnih gg. dekanij, pa po mnogobrojnih gg. župnikih ali pa po gg. kapelanih. Vdeležba je res velikanska.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela veliko zbirko večinoma trdno vezanih knjig od gospe vdove deželnega poslanca, Elize Robičeve. — Častita prvomestnica kranjske ženske podružnice, gospa županja Leopoldina Šavnikova, je poslala ob podružnični ustanovitvi do sedaj najobilnejši edenkratni donesek, 239 gld. 10 kr. Presenetilo nas to ni: na trdi skali stoječi slovenski Kranj čuva namreč v sebi skalnatih slovenskih značajev. — Prva ljubljanska moška podružnica pošilja 120 gld. 30 kr. in „Slovenski klub“ in pa „Koroško katoliško-politično društvo“ v Celovcu 100 gld., češ, ker uprav naša družba najbolj potrebuje podpore zaradi vedno množeeh se svojih zavodov. Naklonili so družbi nadalje: ženska šentjakobsko-trnovska podružnica takoj ob svoji ustanovitvi 60 gld.; ženska in moška podružnica v Kameniku 58 gld. 50 kr. kot dohodek veselice z dne 4. septembra; čast. gosp. J. Keršič, župnik v Jesenicah, namesto običajnih formalnostij 30 gld. povodom izleta ljubljanskega „Sokola“ v Jesenice; čast. gosp. Fr. Lekše, kapelan v Vojniku, 26 gld. kot podružnični prvomestnik; za družbo navdušeni Viteslav pod Krvavcem (Cerklje na Gorenjskem) 15 gld.; gosp. Fr. Silvester iz Vipave 12 gld.; čast. g. Fr. Krek, kapelan v Cerkljah, 10 gld., nabranih o rojstvenem dnevu presvetlega cesarja v večji družbi; gosp. pravnik Fr. Regally 7 gld. 31 kr., nabranih v veseli družbi slovenskih učiteljev na Dunaju; gosp. A. Virant 6 gld., nabranih mej dolenskim „Sokolom“ pri izletu v Družinsko Vas; g. Ivan Globočnik, tajnik „Slovenskega bralnega društva“ v Kranju, 6 gld., katere so zložili kranjski rodoljubi ob priliki sklepa kegljanja za dobitke na korist bralnemu društvu; gospa Karolina Lapajne iz Idrije, 5 gld.; „Stari Slovenec“ 2 gld., in abiturijent Frd. Gomilšek 1 gld., ki so ga zložili dijaki na primiciji čč. bratov Vavpetičev v Ormožu. — Ginjenim srcem se Vam zahvaljujemo, častite Slovenke in dragi Slovenci, na Vaši dejanjski radodarnosti napram naši družbi. — Sveta brata Ciril in Metod Vam bodita zato priprošnjaka; višnji Bog pa bodi Vaš večni plačnik!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Didonov „Jezus Kristus“) v češkem prevodu lepo napreduje. Prvega dela poslednji (6.) zvezek je te dni izšel v „Cyrillo-Methodějski“ tiskarni v Pragi. Delo je samo na sebi epohalne vrednosti in ker je izdaja češka cenejši, nego francoski izvirnik ali nemški prevod, zato zopet najtopleje slovenskemu občinstvu, češčini večjemu priporočamo to delo. Vsak zvezek stane 50 kr.

(Lepa knjiga.) „Hlasy a ohlasy“. Básně VI. Státného. V Telči. Nakladam E. Solce. Cena 80 kr. — Neumorno delavni katehet češke gimnazije v Brnu in vrednik lepega lepoznavskega lista „Obzor-a“ (pri tej priliki opozarjamo na ta list, ki dvakrat na mesec izhaja in stoji za celo leto 2 gld. Naslov: Administrace „Obzora“, Brno) je izdal pod gorenjim naslovom zbirko svojih pesmij. Ljubezen do Boga, do domovine, do prirode se kaže v njih, krasna pesniška oblika in duhovita misli jo dišijo. Priporočamo to češko knjigo!

(Nov darvinist.) Žalostni beležimo vest, da je dr. L. Niederle, docent antropologije in predzgodovinske arheologije izdal pred kratkim 1. zvezek dela „lidstvo v době předhistorické“, v kateri priznava pravi darvinizem, n. pr.: „Človek je splošno po svojem telesu žival, kot druge živali. Vsi razločki so samo posledica, so samo pogojeni po fiziolo-

gijskih pojavih. Zmožnost govora je zopet utemeljena v popolnejši vredbi govornih organov. — „Hipoteza o razvoju tvorstva je dosedaj najlepši in najkrasnejši poskus, kako razvozlati zgodovino pozemeljskega življenja.“ — Tako se uči slovanska mladina na vseučilišču, stoječem na izrecno narodnostnem temelju.

(Vabilo) k občenemu zboru podružnice sv. Cirila in Metoda v Podgradu dné 6 oktobra t. l. ob 2. uri popoldne. Vspored: 1. Poročilo podružničnega načelnikstva po § 12. družbinih pravil. 2. Volitev bodočega odbora. 3. Prejemanje vplačil od letnikov in podpornikov. 4. Morebitni predlogi. Med zborovanjem vsprejemajo se tudi novi člani. K obilni udležbi vabi najljubšeje odbor.

(Predsednik graškemu nadsodišču) Waser je, kakor poroča „Tagespost“, vložil prošnjo za umirovljenje.

(Razglas.) Pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu zagotovi se ločeno vsako za-se: a) preskrbovanje hrane za vojaški bolnici v Gorici in Celoveu, b) dobava zdravniških potrebščin I. vrste za vojaško bolnico v Gorici in sicer za čas od 1. januarja 1893 do konca decembra 1893, eventuelno pri zelo ugodnih ponudbah tudi na tri leta. V ta namen vrši se dne 13. oktobra 1892 pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu ponudbena obravnava in sicer posebej za preskrbovanje bolniške hrane in posebej za dobavo zdravniških potrebščin. Pismene ponudbe doiti imajo ločene po navedenih kategorijah najkasneje do 11. ure dopoldne zgoraj označenega obravnavnega dne pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu. Razglas gledé te dobave leži vsakemu na ogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Telegrami.

Dunaj, 26. septembra. Kralj grški je danes vsprejel grofa Kalnoky-ja v jednourni avdijenci, potem pa oddal svojo karto v vnanjem uradu. Zvečer je odpotoval preko Trsta v Atene.

Praga, 27. septembra. Adresni načrt, katerega je predložil Julij Gregr v imenu Mladočehov, se je po poslovnem redu izročil odseku. V tem načrtu se odreka sedanji ustavi pravno stališče, in zahteva obnovenje češkega državnega prava. Nadalje so v njem pritožbe proti Nemcem in vladi, sprava se zametuje, zahteva samouprava in samostojna zakonodaja za Česko. — Staročehi so predložili načrt zakona o jezikovni enakopravnosti pri javnih uradih na Češkem.

Levov, 26. septembra. 36 ur že ni došlo nobeno poročilo, da bi bil kdo zbolel za kolero.

Mürzsteg, 26. septembra. Cesar, saksonski kralj, bavarski princ Leopold in poljedelski minister so prišli semkaj na dvorni lov. Na kolodvoru jih je občinstvo navdušeno pozdravilo.

Berolin, 27. septembra. Časopisi poročajo, da se je avstrijski cesar prosil za botra pri novorojeni princesinji.

Marseille, 17. septembra. Delavski kongres je izvolil Liebknechta svojim pred-

sednikom kot protest proti temu, da se je govorilo, da mislijo Liebknechta iztirati. Došli Liebknecht je mej naudušenjem vseh zborovalcev zasel predsedniški stol in rekel, da on zmatra razširjeno novico, da ga mislijo iztirati, za neresnično, ker sicer bi bila Nemčija bolj republikanska nego Francija. Ko se je pri posvetovanjih omenilo alzaško vprašanje, je Liebknecht zaklical mej odobravanjem, da te stvari ne bode rešila vojna, ampak zmaga socializma v Franciji in Nemčiji.

Tuji.

21. septembra.

Pri **Maliču:** Karr; Zeibelberger; Müller, potovalec, Schweritz, Liebman, Moth, Gebhardt, trgovci, z Dunaja. — Wohlfarth iz Trsta. — Pfau, policijski nadzornik; Schmiki, hišni posestnik, iz Grada. — Smole, trgovčeva soproga, iz Sevnice. — Wilhelmi, polkovnik, iz Pulja. — Harris, potovalec, iz Londona.

Pri **Stona:** Göber; Eule, trgovci; dr. Murko; Swoboda; Baum; Strücker, zasebnik; Hoehenegger, posestnik, z Dunaja. — Pretner; Bett, potovalec, iz Trsta. — Püschl, dijak, iz Celovea. — dr. Leopolder, okr. zdravnik, s soprogo, iz Essensfeldna. — Rabas, inženir, iz Višnje Gore. — Hofbauer, knezoškofjski oskrbnik, z Gorenjega Grada. — Antič z rodbino iz Sele. — Jodl, trgovci, iz Brna. — Adam, stotnik konjice, z rodbino, iz Budejevica. — Košar iz Dobrave. — Masaryk, univ. profesor, iz Prage.

Pri **avstrijskem caru:** Sever iz Belovara. — Charwath, jurist, z Dunaja. — Egger s sestro iz Maribora. — Chalupnik, potovalec, iz Prage. Klopčič, kapelan, iz Bolca. — Koželj, duhovnik, iz Riemanj

Tržne cene v Ljubljani

dne 24. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 23	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	5 85	Surovo maslo,	80
Ječmen,	4 55	Jajce, jedno	03
Oves,	2 76	Mleko, liter	10
Ajda,	6 04	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 04	Telečje	60
Koruza,	4 40	Svinjsko	64
Krompir,	2 77	Kostrunovo	40
Leča,	10	Pisane	40
Grah,	10	Golob	15
Fizol,	8	Seno, 100 kgr.	96
Maslo, kgr.	94	Slama,	69
Mast,	68	Drva trda, 4 kub. mtr.	50
Špoh, svež	56	„ mehka	5

Namesto vsake druge objave.

445 2

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti našega presrečno ljubljenežega očeta, brata, deda, pradedu in tasta, blagorodnega gospoda

Andreja Gregoriča,

c. kr. sodnijskega in mestnega zdravnika v pokoju. Ljubljanskega meščana, častnega člana strelskega društva in imejitelja zlatega križa za zasluge,

ki je danes ob 1/2 2. uri popoldne nakrat v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v četrtek, dné 29. septembra, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Dunajski cesti št. 3.

Svete zadušne maše brale se bodo v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dné 27. septembra 1892.

Dr. Anton Gregorič, bolnišnični ravnatelj, dr. Vinko Gregorič, praktični zdravnik, sinova. — Henrika bar. Rhon, hči. — Ana Gregorič roj. Pogačnik. Franja Gregorič roj. Lenarčič, sinah. — Franc Gregorič, brat. — Robert bar. Rhon, zet. — Vsi unuki in prauniki.

Dunajska borza.

Dne 27. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 60 kr.
Brebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 35 „
Zlata renta 4%, davka prosta	115 „ 60 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 35 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	312 „ 50 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 65 „
Napoleonador (20 fr.)	9 „ 51 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemških mark 100	58 „ 72 1/2 „

Dne 26. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 50 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 40 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ 25 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	185 „ 25 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 15 „
Zastavna pisma	100 „ 25 „
Kreditne srečke, 100 gld.	190 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 30 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	62 „ 20 „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2710	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 „ 50 „
Papirni rubelj	1 „ 20 1/2 „
Laških lir 100	— „ — „

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:
4% bolzansko-meranske prioritete.
4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.
4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Dunajske komunalne promese
à 3 1/2 gld. in 50 kr. kolek.
Glavni dobiček 200.000 gld. avstr. valj.
Tisine promese à 2 gld. in 50 kr. kolek.
Glavni dobiček 100.000 gld. avstr. valj.
Obe vkupe le 6 gld. avstr. valj.
Žrebanje dné 1. oktobra!